

A TENGERPART

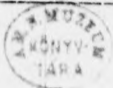
POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, szerda 1911. november 29.

276. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Violo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felolvasó szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár
Égész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Fél évre 2 kor.
Egyes szám ára helyben 5 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Társadalmunk az ipar terén.

Gazdasági életünk fejlődését és haladását ismertetve, minden egyes alkalommal rámutattunk hogy sajtóságos politikai és gazdasági viszonyaink következtében a gazdasági téren megteremtett alkotások és az elért nagy eredmények — egyes ötletszerű esetek kivételével — állami tevékenységnek, az állam működésének gyümölcsei. Ennek a körülménynek a megemlézése nem rekriminálás, hanem a tények egyszerű megállapítása. Igaz, hogy ez nem egészséges állapot és ezzel a gazdasági viszonyok minden ismerőse tisztában van. Ámde az is igaz, hogy itt oly társadalmi fejlődéssel állunk szembe, melynek következtései alatt, ha gazdaságosak és tárgyilagosak akarunk lenni, szemet nem hunyhatunk.

Hazánk gazdasági ujjaszületésének kezdete, a későbbi nagy alkotások nagy alapja az 1867. évi kiegyezés volt. Nem mintha ez a kiegyezés oly előnyös vagy kedvező lett volna épen gazdasági tekintetben. De megszüntetve a politikai lidércnyomás. Lehullottak a bilincsek a tette és munkára kész kezekről és az államhatalom hozzáfoghatott a mulasztások helyrehozásához, a hiányok pótlásához.

Az állam és nem a társadalom vette kezébe nálunk a munkát. Ez szinte természetesen volt nálunk. Olyan országokban, ahol a társadalom, bár egyes háborúk vagy politikai események által megszakítottan, mégis folytonos fejlődésben van, ott az állami beavatkozás a gazdasági fejlődésre a legszükségesebbé szorítható. Egészen más volt a mi helyzetünk.

zetünk. Volt idő, mikor hazánk az Európai civilizáció legmagasabb fokát foglalta el.

De szerencsétlen történelmi események egész sora letaszította ezekről a csúcsokról olyan időben, amikor az európai népek rohamos gazdasági előrehaladása már teljes erővel megkezdődött. És amikor 1867-ben sorsunk jobbra fordult, egyszerre es minden átmenet nélkül kerültünk bele a rohamosan fejlődő művelődés és gazdasági haladás forgatagába. A társadalom gyöngye és erőltlen volt az önműködésére.

Viszont az állam az abszolútorszak által teremtett jelentős gazdasági, hatalmi eszközök birtokába jutott. Ime, ezek a történelmi okai és magyarázata annak, hogy gazdasági téren mindenütt az állam kezdését, uttöréseit és alkotásait látjuk.

Később aztán kezét fogott a hatalom a szükséggel. Az állami ügyek vezetőinek hatalmi és politikai érdekei, az örökös közjogi harcok okozták, hogy az állam megtartsa, sőt erősítse nagy hatalmi tulsúlyát a gazdasági téren és ennek folytán a társadalom önműködő ereje nemcsak hogy nem fejlődhetett, hanem szinte szabállyá vált a tétlenség és az, hogy mindent az állam tegyen, mindent az államtól várjunk.

Igy kezdődtek az alkotások az ipar terén is. Így alkotta és fejlesztette az állam a gyár-ipart. Maga üz bányászatot és kohászatot, sineket gyárt és meghonosítja a gazdasági gépek gyártását.

Kezdeményez és kedvezményez. Megalkot a gyár- és iparfejlesztésére szolgáló törvényeket és

életbe lépteti mindinkább és mindnagyobb mérvben a pénzbeli segélyeket.

Az állam rendszeres iparfejlesztő tevékenysége 1881-ben jut kifejezésre az 1881. évi XLIV. t.-c. megalkotásával, mely a hazai iparnak nyújtandó állami kedvezményekről rendelkezik.

E törvény alapján, eltekintve a mezőgazdasági szeszgyáraktól, 63 új gyár keletkezett, 4 gyár pedig új üzemágot vett fel.

Nagyobb volt már a második, 1890. évi XIII. t.-c. állami kedvezményezési törvény hatása, melynek nyomán 183 új gyár keletkezett és 13 régi gyár teljesen új üzemágot vett fel, 135 már fennálló gyár pedig nagyobb mértékben kibővítette üzemét.

És aránylag még nagyobb új gyárak és üzemek létesítésében az 1899. évi XLIX. t.-c. hatása, melynek segélyével 170 új gyár létesült 26 gyár pedig üzemágakat vett fel.

Mindhárom törvény hatálya alatt, illetőleg segélyével tehát 406 gyár létesült és negyvenhárom már fennálló gyár új üzemágakat vett fel, mindig eltekintve a mezőgazdasági szeszgyáraktól.

Új ipar még fejlett iparral bíró államokban is rendszerint hátrányban van a már fennálló iparral szemben. A fejlettebb technikai követelményeknek megfelelően berendezett új ipar ugyan nagy előnyöket is rejt magában, de ezzel egyuttal nagyobb befektetéseket is kell gyümölcösztetnie.

Mennyivel nagyobbak azonban az új ipar hátrányai a megerősödött, tőkében törlesztett, képzett munkásokkal kellő számban

„A Tengerpart“ tárcája.

A szmokingos fiu.

Tizenegy óra után ment haza, egy hosszú villamos kocsiiban egyedül ült, a kocsi utolsó utján sietett a végcél felé, a megállókig alig szünetelt, a kalauz megrántotta szíjait, gyerünk és a kocsi repült tovább nagy sebességgel, a lámpák fénye nagyokat rezgett, de ez szinte kellemes volt a fiúnak, aki szmokingban, kis sárga felülréjébe mélyeszett kezekkel ült a padon, a lábit fölrajkta, a nyakkendő csokrába egy csep orchidea-parfüm volt, azt szitta magába és ettől megint megijöttek a gondolatai.

Egy leányos háznál volt délutánra, de megijönnem éjfélt lett belőle. míg a társaság szétoszlott; a többi szmokingos fiu és világos ruhás leány. Közönséges mulatság, ezt csinál minden városi ember, ő is évek óta járja már az unalom útjait: egy jó uzsonna, egy kis tánc, a leányoknak pár számárságot kell mondani, aztán kilenc után szépen tessék hazamenni és az ember nem visz el onnan mást, mint egy meleg kézszorítást, egy ellopott vagy véletlenül kapott rózsát, ennyi az egész.

Ma is. Azaz nem. Bár így lett volna, de ma valami más történt. Ma először csókolta meg egy

tiszta, uri leányt és ettől maga is megijedt. Nemcsak a ruhája volt kifogástalan, de a nevelése, a gondolkodása is. Szinte megijedt ettől a szép, édes eredménytől, amikor egy leánynál eljutott addig a pontig, ahol megcsókolhatta, meg merte csókolni és ennek a következménye egy finom, biztatón visszautasító mozdulata volt, amikor a leány elkapta az ajkát, még mintha hirtelen, véletlenül vissza is adta volna a csókot, de ha az ajkáról nem röpített is el, ott égett a szemében, a teste rezgésében: a csókolásban nem lehet hazudni. Ez a lány szerette őt.

A villamos megint nekiszaladt egy egyenes utcának, a gyors tempó diktálta a fiúnak a gyors gondolatmenetet.

Minek kellett ez? Miért is jutottak ennyire? Ez csunya játék, semmi más, az egész csak arra jó, hogy agyonzaklassa, gyötörje magát, a csók csók marad, talán még jön is hozzá egynéhány, de mást már igazán nem várhatott.

A józan fajtából való volt, abból az új típusból, amelyik számot vet magával az élettel és tudja, hogy a szerelem más, a házasság más, nem lehet nősülni, a gond, az anyagi kérdések lehúzzák a legálmodozóbb pillanatban is. Rejtőn jözan felfogás ez, ami kezdi meghódítani éppen az igazi uri fajtát, a legintelligensebb, legjózanabb fiukat:

szeretni az életet, szeretni a szépet, de házasságot, azt nem. Ne, mert nem lehet.

— Tizennyolc év múlva leszek abban a helyzetben, hogy olyan jólétet tudok biztosítani magamnak, a feleségemnek, ami méltó hozzá és hozzám. Tizennyolc év! Tehát soha.

— Hogy én a feleségemnek, akit szeretek, aki tehát szép, finomlelkű nő kell hogy legyen — ne tudjam megvenni mind azt, ami szép, ami tetszik neki — inkább nem házasodom. — Ilyeneket szokott mondani és igen jól érezte, hogy igaza is van. Fialat volt, szmokingos fiu, de már egy aggastyán bölcsességével gondolkodott.

Érezte, hogy a szíve ott van a helyén, de nem akart ábrándozó lenni, szerette, kereste az élet melegét, de nem a nőben, a kiválasztott, az „üdvözítő“ egyetlenben remélte azt.

És mégis. Olyan közönséges történet. Egy napsugaras napon összeakadt egy pirosbluzos leánnyal. Ragyogó szépség sem volt, sem kedvesebb, sem okosabb a többinél: fiatal leány volt és mégis mellette maradt, mégis érdekelni kezdte. Vágy a szemben, mosoly az ajkon, úgy megfogja ez a fiatal leányt; bizony szépen melléje telepedett, örült, ha mulattathatta, rágondolt, ha nem látta, róla álmodozott, amikor nem jött álom a szemére.

Aztán ma ott a kis szalonban, a leány zongorázott, neki, egy kézzel, csak azért, hogy ne hallják a beszélgetésüket ott kint a szom-

rendelkező iparral szemben ott, ahol nemcsak a munkásképzés nagy terheit kell az új iparnak viselnie, hanem még a piacszerzés tekintélyes költségeit is.

Ez volt a helyzet az újonnan fejlődött magyar iparnak, melynek tehát az adott viszonyok között nem lehettek elegendők az említett törvényes kedvezmények is, feltétlenül szükséges volt, hogy az állam támogassa az új vállalatok létesítését azon terhek könnyítésében is, melyek speciális helyzetükből folytak. És ez a támogatás az állam által nyújtott pénzügyi segélyekben jutott kifejezésre.

Csak hogy az állam a támogatás ezen eszközét tekintettel az állam pénzügyi helyzetére, nem vehette oly mértékben alkalmazásba, mint azt az ipari fejlődéshez fűzött nagy állami és nemzeti érdekek követelték volna és mégis nagy eredmények értek el, mert az államnak e téren kifejtett működése épp oly céltudatos, mint következetes volt. És a társadalom?

Minél igazságosabbak akarnánk lenni, annál lesújtóbb ítéletet kellene mondanunk. A hazai tőke alig vett részt a gazdasági alkotásokban.

Ismétlően, amidőn gazdasági életünk viszonyait ismertetéseink tárgyává tettük, volt alkalmunk kimutatni, hogy különösen a hazai tőke nem azonosította magát az államnak a gazdasági alkotások terén nyilvánuló törekvéseit, kapóra jött a pénzügyi köröknek az a jelszó, hogy tőkeszegény ország vagyunk. Ez igaz volt ugyan, a 70-es évek elején, de amint gazdasági életünk fejlődésével és megerősödésével nálunk is beköszöntött a tőkészerzés korszaka, a tőkészegénység hirdetése már csak arra volt jó, hogy leleplezze a téllenséget, a tartózkodást a gazdasági alkotásoktól.

Mert egy ország, amelynek takarékpénztárában 2400 millió korona takaréket van elhelyezve és a betevők az évi 86 millió koronára rugó kamatokból mindössze 8 millió koronát fizettek ki maguknak és 78 millió koronát benthagynak tőkésítésre — ez az ország tőkészegénynek nem mondható.

Hanem igenis mondható az, hogy a gazdaságilag termelt tőke elvonatik a gazdasági termeléstől.

Megtörtént az vajmi sok esetben, hogy a hitelügyi tényezők gátolták iparunk fejlődését és boldogulását. Hogy pénzügyeink nem törekedtek a nemzeti termeléssel kapcsolatos

széd szobában, már igen értették egymást, egyik a másikat hívta-csálta a szemével, ez volt az a pillanat, amikor a szóból elég, amikor csak egy lépés hiányzik és meg lehet mondani, meg kell vallani cselekedettel azt, amiről addig szóval sem lehet előhozakodni. Lehajolt és megcsókolta. És abban az ijedt pillanatban volt elég ideje megérezni, hogy nem lopta a csókot, hogy a tüzből átáradt rá annyi, a mennyi elég egy egész élet felmelegítésére. Ez a csók a szerelem névjegye volt, amit ő adott le és a leány elfogadta.

Ez a csók vallomás volt, nem flörtölő, könnyen nevelt fiatalok ajkjátéka, hanem egy kimért, korrekt gavallér közeledő mozdulata egy érzőlelkű uri leányhoz.

A zongorajáték abba maradt, két test megrándult a boldogságtól, szólni már nem lehetett, nem is kellett, a másik fél pillanatban jöttek mások a szobába, nem sokára fel is készült mindenki.

Még egyszer találkoztak a bucsuzásnál.

— Jó éjt.

— Kezét csókolom.

A leány ment haza, boldogan, félalomban, lázas pirossággal az arcán, a szmokingos fiut pedig itt rázta a villamos kocsi.

— Buta voltam — korholta magát — mikor közeledtem hozzá, elővigyázatlan, mikor ott kitarítottam mellette és gazember ma este.

Ez az összeszidás nagyon jól esett.

— Most majd mit csinállok? Mert elvenni nem fogom.

önállóságra szert tenni és a könnyű boldogulás okából megmaradtak, noha megnöttek és meggazdagodtak, az osztrák gazdaság uszályhordozóinak. Nem volt meg nálunk a kellő gazdasági érzék és ez okból nem is teljesítették a tőlük méltán várható gazdasági hivatást.

És hogy éppen a hazai tőkénél, egyes esetek kivételével, nem volt és még ma sincsen meg a kellő gazdasági érzék, az ismét első sorban arra vezethető vissza, hogy a társadalmi téren működő gazdasági érdekképviseleteink egyáltalán nem fejtenek ki gyakorlati működést. Ahelyett, hogy a társadalmat irányítsák, folyton az állami működését kívánják irányítani. Az állam, mely kezdettől fogva a gyakorlati alkotások terére lépett és a gazdasági élet minden terén hatott, alkotott és teremtetett, nem irányítást, hanem gyakorlati közreműködést vár. Mert igazán csodálatos jelenség, amelyre nem lehet elég sokszor rámutatni. A közgazdaság szolgálatára teremtett és rendelt állami intézmények kevés kivétellel bevéltak és gyakorlati irányban állandóan érzetik hatásukat. Ellenben az ugyanezen célnak szolgáló társadalmi szervezetek működésükkel az elméleti téren maradnak és tevékenységüknek gyakorlati hatása alig van.

Pedig napjainkban, amidőn egyik politikai válságból a másikba sodortatunk és amidőn ezek a válságok a legfontosabb gazdasági kérdésekkel kapcsolatosak, a társadalomra fokozatosan hárul az iparalkotási nagy feladat. K—s K—g.

UJDONSÁGOK.

— A kormányzó üdvözlése. A kormányzó palotában ma délelőtt 10 órakor szép ünnepség keretében ünnepelte *Wickenburg* István gróf kormányzót a kir. kormányzóság tisztviselői kara. Erre az ünnepésre a kormányzó szeptember 3-i jubileuma adott okot, amikor is a kormányzó *Wischenauban* állami szolgálatának 30 éves jubileumát ünnepelte. A mai ünnepelésen megjelent a kormányzóság teljes tisztviselői kara, melynek élén *Wickenburg* István gróf kormányzót *Kankovszky* Ferenc miniszteri tanácsos, a tanügyi osztály előadója következő beszéddel üdvözlölte!

Méltóságos gróf, Királyi Kormányzó Ur!

Mikor a kormányzóság tisztviselői kara tudomást szerzett arról, hogy Méltóságod folvó évi szeptember 3-án tölti be

Ettől aztán maga is megijedt.

— Nem vehetem el. Ahhoz nem szerelem kell, hanem jólét. Nagy vagyon, vagy jövedelem. Az én jövedelemem egy ember jövedelme: nyomorultul ki van számítva, abból én ur vagyok, kettő vagy több koldus lenne. No és neki? Azt hiszem, pár ezer korona, amit melléje adnának, az első évre talán elég is volna, de örültség, lelketlenség még gondolni is ilyenre.

Ezt megint meggyőződésből mondotta.

— Ha a lány apja volnék, kidobnám saját magamat. Csak hogy akkor így kellene berendezve lenni az ember szervezetének is. Utóvégre az a csók nagyon természetes, hogy megesset, az nem hibám, nem lelkesmeretlenség. Szegény leány.

Nem tudta, mit fog tenni. Talán soha szeme elé nem fog kerülni: ez gyávaság. Talán tovább viszi a játékot: az lelkesmeretlenség. Pedig így, ez lesz valahogy. Az a szikra ott ég bennük, minden elintézetlen ügyet be kell valahogyan fejezni, de azt a befejezést, hogy megkerje a leányt, maga is, még most is kizártnak tartotta.

Megint a szívére szivta az orchidea-illatot, rossz kedve lett, most, amikor boldog érzéseknek kellett volna átjárnia. Elvégre mégis nagy dolog az, eljutni egy leánynál egészen a szívének kellős közepéig, ez esemény, ez siker, ami büszkévé tesz mindenkit legalább pár napra. De ő ebből nem érzett most semmit: egy akta le van zárva, most még jobban fog

sikerdus közszolgálatának harmincadik évét összegyűjt és elhatározta, hogy ez alkalomból Méltóságodat szeretetteljesen üdvözlök és biztositja arról a megingathatatlan ragaszkodásról és együttérzésről, mely e tisztviselőt minden tagját hozzád fűzi és hogy visszatértem után egy szerény emléklapot nyujt át neked, hogy szeretetének ragaszkodásának így maradandó jelét adjam.

Ma tehát eljöttünk hozzád, hogy szeretetünk ez okmányát ünnepélyesen ányujtsuk és kérjük, fogadd e lapot oly szívesen, ahogy azt mi nyujtjuk át és őrizd meg az anyagilag értékesebb, de nálánál bizonyán nem nagyobb tisztelettel és szeretettel kísért emlékeid között! Legyen az egy újabb kötetlél, mely e tisztikart szeretett főnökéhez fűzze és emlékeztessen az mindenkor arra, hogy mögötted hű és ragaszkodó munkatársak állnak, akik mindenkor készek veled és érted, bárhol is sikra szálljanak!

Isten vezelje további működésedet nekünk pedig juttass részt értékes barátságodból és bizalmadból!

Isten sokáig éltesse!

Leikes éljenzés közepette fejezte be *Kankovszky* tanácsos beszédét, melynek végén adta a kormányzónak a tisztviselői kar ajánlókát: a művészi kivitelű feliratot, melyet *Kankovszky* barsonytekercsben helyeztek el.

Az üdvözlő beszédre *Wickenburg* István gróf válaszolt. A kormányzóság tisztviselői karának ragaszkodását szívélyes szavakban köszönte meg s kifejezte ama meggyőződését, hogy ez újabb jele és bizonyítéka tisztviselőknek vele szemben minden alkalommal kimutatott szeretetének és ragaszkodásának. Beszéde végén biztositotta tisztviselői kart állandó kollegiális és barátságos viszonyokról, mely közös együttérzés teszi lehetővé, hogy a kormányzó súlyos feladatai akadály nélkül oldhatók meg.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után *Wickenburg* kormányzó egyenkint is megköszönte a tisztviselőknek megjelenésüket és sokáig beszélgetett a kormányzóság tisztviselői karával. Az üdvözlő feliratot *Evinger* A., a kormányzóság segédhivatali főigazgatója készítette s gyönyörű munka általános csodálkozást keltett. Maga a kormányzó is, a ki széles körben ismert festőművész elragadtatással szólta a művészi munkáról. *Evinger* főigazgatónak művészi izlését különben már számos díszmunka és ezüstlakodalmára, ötven és hatvan év uralkodói jubileumára Fiume városában

vigyázni a társaságban. Nem kell a siker, nem kell a csók, nem kell a házasság.

Élni a maga megszokott kényelmében csak hirtől ismerni a gondot, ezt nem adja semmiért, még a legmagasztosabbért sem. Ha igazán szereti azt a lányt? A cinikus ember sohasem tud egész becsületesen gondolkodni, nem hitte el saját magának az érzését, rosszabb, komiszabb akart lenni, mint a valóság.

— Többé nem fogok társaságba járni. Vagy elveszem az első csunya, de gazdátlan lányt. Szóval bejtom magam a szerelembe. De a szívemet nem engedem parancsra, még csak az kellene, hogy ezek a rongyos diákos érzések fogjanak meg, aztán oltárokat vigyek egy szegény leányt. Három kis szobát lakás, egy nyolc forintos cseléd, aki minden hónapban változik, otthon ülni folyton szellemi szórakozás egy napilap olvasásával és a családi szentély, amire fűtülök.

És ezzel el is volt intézve az egész zaszinú ügy. Szomorúan nézett végig a tükörháján, a szépen szabott, ünnepi szmokingján. Neki nem kellene az ilyen hangulatok, várta, hogy átöltözhessen, a szürke saccot, aztán egy finom cigarettát álmodozás, terveket és cél nélkül neki a megszokott életet, elhibázott de kényelmes legényéletet.

Vajda Ernő

incadik év...
ez alkalom...
n üdvözl...
tlan ragas...
ly e...
zi és hog...
rény emlé...
eretének...
ndó jelét

d, hogy sze...
esen ányu...
oly szives...
rizd meg a...
ál bizony...
ggyalásra:

A kereskedelmi miniszterium leirata a
és vegytisztító iparnak a képesítéshez kö...
iparágak közé leendő felvétele tárgyában.

A kereskedelemügyi miniszterium átirata
a tiszta szappan kereskedelmi elnevezése

Az Országos Iparegyesület felhívása az
egyesületbe való belépésre.

Hivatalos indítvány a december hó
24-31 re eső vasárnapokon felfüggesztendő
munkaszünetre vonatkozólag.

A kamara 1912. évi költségvetése és az
erre vonatkozó bizottsági jelentés.

— **Montecuccoli szemleutja.** A pólai ha...
tengerészeti kikötőparancsnokság távirati je...
lentése szerint **Montecuccoli Rezső** gróf tenger...
nagy, az osztrák—magyar haditengerészet pa...
rancsnoka ma három napi tartózkodásra a
„Lacroma” hadiyachtal Fiuméba érkezik,
Montecuccoli tengernagy itt szemlét tart a ha...
dítengerészeti akadémia növendékei felett s
látogatást tesz a „Satellit” torpedóvadász, fiu...
mei állomáshajón is.

— **Grünfeld Alfréd hangversenye.** Meg...
írjuk, hogy **Grünfeld Alfréd**, a világhírű zong...
oraművész december 1-én, pénteken este a
Deák-szálló nagytermében egyetlen hangver...
senyét tartja. Grünfeld hangversenye iránt
örösi érdeklődés mutatkozik a városban.
November 27-én, hétfőn este a művész a
Societa filharmonica meghívására Triesztben
hangversenyezett, mely alkalommal zsufo...
lóság megtelt a hatalmas terem s igen sokan
a melléktermekből voltak kénytelenek meg...
hallgatni Grünfeld zongorajátékát. Ez a hang...
verseny valósággal lázba ejtette Trieszt zene...
értő közönségét s a művésznak olyan siker...
ben volt része, amint Triesztben évek óta
nem emlékeznek. A tegnapi hangversenyről a
trieszti lapok a legnagyobb elragadtatás hang...
ján emlékeznek meg.

— **Millió csőd Fiumében.** Ma reggel
nagy szenzációt keltett Fiume pénzügyi körei...
ben a hír, hogy a **Windspach Lipót** bank- és
váltó üzlet csődbe jutott. A cég közel öt évti...
zede áll fenn Fiumében s régebben a mai
Grande kávéház helyén volt a váltóüzlet.

A cég tulajdonosa nagy tiszteletnek és
bizalomnak volt birtokosa s üzletének jó hire
ismeretes volt nemcsak Fiumében és a ten...
gerparton, hanem egész Ausztria-Magyarorszá...
gön is. Ma reggel már ki sem nyitották a
cégnek a Corso 26. számú házában levő
banküzletét, hanem a délelőtti órákban a cég
maga kérte a kereskedelmi törvényszéken
a csődnyitást. — A bíróság csődbiztossá
Mattiasi Alajos kir. törvényszéki bírót, tömeg...
gondnokká ifj. **Vio Antal** dr. országgyűlési
képviselőt, ennek helyettesévé pedig **Rudan**
Alido dr. ügyvédet nevezte ki.

A csődbe jutott **Windspach Lipót** ma mun...
tatársunknak kijelentette, hogy a **passzívák**
mintegy egymillió koronát tesznek ki, mely...
nyel szemben az **aktívák** összege kétszázezer
korona. A bukást a cégtulajdonos több üzleti
vesztésre és a nagy versengésre vezeti visz...
ta. A cégnek régebben voltak tőzsdei veszte...
ségei, de az utóbbi években nem szerepelt a
tőzsdén. A cég reméli, hogy a hitelezőkkel ki...
egyezhet, de erre vonatkozólag ma még köze...
lebbi részleteket nem adhat.

A millió csőd — mint értesülünk —
arányban érinti a fiumei pénzügyi és ke-

reskedelmi világot, nagyobb mértékben több
hazai cég van érdekelve.

— **A spalatói püspök betegsége.** **Gjivojcs**
Antal dr. az ujonnan kinevezett spalatói pü...
spök, a ki Bécsből székvárosába akart utazni,
tegnap **Fiumében** megbetegedett. A püspök
azonban nem törődött a hirtelen támadt
rosszulléttel, hanem tovább tolytatta utját. Á...
lapota azonban annyira rosszabbodott, hogy
Zárában el kellett hagynia a hajót, ahonnan a
zárói országos kórházba vitette magát.

— **A Fiumei Nemzeti Kaszinó** előkészítő
munkálatai serényen folynak. Az eddig jelent...
kezett tagok száma meghaladja a 300-at, pedig
még több gyűjtőív nem érkezett be, néhányat
pedig még csak bocsátottak ki. A lakas...
ügyi bizottság szombaton este gyűlést tar...
tott, de a közismert lakásinség az ő
munkáját is nagyon megnehezíti. Ez idő
szerint nincs is a városban oly helyiség, mely
a kaszinó összes követelményeinek megfelele...
s valószínűleg egy időre ideiglenes szállással
kell beérni. Az alapszabályokat megállapító
bizottság a napokban fog összeülni s remé...
hetőleg rövid időn belül bevégezti feladatát.

A közhangulat a kaszinó iránt nagyon
kedvező, a magyarság körében állandó beszéd
tárgya s a vélemény az, hogy a magyarság
egészét így tömörítő egyesület már valódi élet...
szükséglet ránk nézve.

Itt említjük meg azt is, hogy a Casino
Patriottico, melynek vasárnapi gyűléséről már
hirt adtunk, **Melocco János** dr. kir. ügyészt al...
elnökké választotta meg. Ez a körülmény is
rámutatta, hogy a Fiumei Nemzeti Kaszinó és
a Casino **Patriottico** közt teljes egyetértés áll
fenn és az új kaszinónak semmiféle rejtett
célja nincs.

— **Pályázat postagyakornoki állásokra.**
A magy. kir. posta és táviratigazgatóság hat...
van gyakornoki állásra hirdet pályázatot és
pedig: Budapest 19, **Fiumében 4**, Szegeden
8, Besztercebánya, Eger, Esztergom, Gyöngyös,
Kecskemét, Losonc, Szolnok, Újpest és Vác 2—2,
Balassagyarmat, Cegléd, Hatvan, Hód...
mezővársárhely, Ipolság, Jászberény, Kalocsa
és Karcagon 1—1 állásra.

— **Prodam Guido felszállásai.** **Prodam**
Guido aviatikus aeroplánja részekre szedve
holnap érkezik Fiuméba. Az aeroplánt **Prodam**
itt újból összeállítja s néhány napig közszem...
lére teszi ki. Ezalatt pedig a pechlini katonai
gyakorlótérén, ahol a felszállásokat tervezi,
hangárt fog építeni a repülőgép részére. Decem...
ber első napjaiban **Prodam** megkezdi repülő...
mutatványait a pechlini sikon. A tér nivellálása
nem szükséges, mert tükörsima és a gördül...
lésre teljesen alkalmas.

— **A «Kassa» gőzös Fiumében.** Megir...
tuk, hogy a minap Póla közelében súlyos gép...
hiba érte az **Adria** hajóstársaság „**Kassa**” gő...
zöst, melyet a haditengerészet „**Gigant**” von...
tató gőzöse vontatott be a pólai kikötőbe. A
„**Belriore**” osztrák vontató azután Fiuméba
vontatta a hajót, amelynek sérüléseit a berg...
udi-i dokkban fogják kijavítani.

— **Fiume—mexicói hajójárat.** Mint érte...
sülünk, az „**Atlantica**” és s kereskedelmi mi...
nisztérium között tárgyalások folynak a társa...
ság szubvencionálása dolgában, amely ezért
egy **fiume—mexicói rendes járatot** fog léte...
síteni.

— **A felültetett mentők.** A cosalai rendőri
kirendeltség tegnap értesítette a mentőket, hogy
vonuljanak ki a cosalai iskolához, ahol egy
beteg ember fekszik. A mentők az iskola kö...
zelében egy **Juretich** János nevű 45 éves em...
bert találtak, aki elpanaszolta, hogy minden
tagja fáj s nem tud járni. A mentők elszállí...
tották **Juretichet**, de mikor a kórházhoz értek,
a beteg ember nem akart bemenni a kórházba.
Ahelyett függőleg leugrott a mentőkocsiról s el...
sietett. A felültetett mentők erre bosszankodva
visszatértek a mentőállomásra.

— **Az elfogott betörő bünei.** Tegnap
számunkban részletesen beszámoltunk arról a

vakmerő betörésről, melyet **Waigant Ferenc**
huszonegyéves csavargó a **Via Pomerio 26.**
számú ház egyik második emeleti lakásában
követett el. A betörő, a ki itt **Singer Jakab**, a
Gondrand cég igazgatójának lakását törte fel,
mint megirtuk, a **Via Tartinin** lévő dohány...
áru raktárba is betört. A rendőrség,
mely ebben az ügyben dicseretreméltó ügyes...
séggel dolgozott, ma kiderítette, hogy **Waigant**
még egyéb betörésekben is bűnös. Ő követte
el a múlt héten a betörést a **Corson** levő
Scaramucich cipőüzletben. A betörő elfogatá...
sakor a lopott eipőkben járkált. **Waiganttal**
együtt a rendőrség kezébe került a betörő
bűntársa is. Ez **Lengler Károly** 38 éves mor...
vaországi illetőségű csavargó, aki hetek óta a **Via**
Aquedotto környékén sétálgat. **Lengiert** tegnap
a rendőrség előállította és szembesítette **Wein...**
ganttal. A szembesítés körülményeiből a rend...
rendőrség azt következteti, hogy mindketten
jól ismerik egymást s közösen követték el a
betöréseket. **Lengiert** a kihallgatás után előze...
tes letartóztatásba helyezték.

A mai nap folyamán a rendőrségen
Zaira Meula bejelentette, hogy a **Calle dei**
Grigoni 1. számú házban nála lakott egy
fiatalember, a ki **Schwarz Károlynak** mondta
magát s azt állította, hogy **Brünnből** való.
Ez a fiatalember néhány nappal ezelőtt
eltűnt s ekkor észrevette, hogy hiányzik
több ékszere és órája 140 korona értékben.
Zairával ma szembesítették **Weigantot** s ez
alkalommal kiderült, hogy **Schwarz** néven
Weigant lakott **Zairánál**.

A pályaudvaron ma a betörőnél talált
83 számú raktári letétjegy alapján három cso...
mag cipőt találtak, melyek a **Scaramucich** féle
betörésből erednek. Megtalálta a rendőrség a pá...
lyaudvaron azt a szarvasbőrből készült pénz...
tárcát is, amelyet a dohánybeváltási hivatalban
Rocca tisztviselő kabátjából lopott ki a betörő.
Ebben a pénztárcában három osztálysorsjegyet
s több iratot találtak. Ma a rendőrség egy
Wels Károly nevű embert is letartóztatott,
akiről azt hiszik, hogy bűntársa **Weigantnak**

Okos asszonyoknak és leányoknak.

Az okos nő szépítőszerei megválasztá...
sában igen óvatos legyen! Elsősorban is
vigyázzon a crème használatánál, nehogy
késő vénségére arcának fonyadásával, szép...
sége korai hervadásával fizessen ifjúkori
könnyelműségéért.

Legujabban **Alexandre Dufour** nagy...
hírű párisi vegyésznek hosszas kémiai és
kozmetikai kísérletezések alapján sikerült egy
oly arc-crém-et összeállítania, amely
csupán az arcbőrre előnyös anyagokat tar...
talmaz.

A **Grand Fayence-crème** —
ez az új crème neve — egyszeriben meg...
szüntet minden szépséghibát, az arcbőrt me...
sésen széppé, vakítóan fehérre, bársonyosan
puhává és fiatalos üdévé varázsolja.

Naponta Fayence-crém mel...
való **massázs** a legideálisabb szép...
ségápolás; az arcbőr sohasem lesz ráncos
a meglevő ráncok kisimulnak s az arc friss
és ruganyos lesz.

A **Fayence-crém** mel való
massázs a női szépséget állandósítja
az arcráncosodást, petyhüdést, szóval öre...
gedést évtizedekre kitolja.

Grand Fayence-crème nappali hasz...
nálatra 3.— kor., éjjeli használatra 3.— kor.
Hozzávaló a **Grand Fayence-szappan** 1.50 K.
Városunkban mindenütt kapható.

— **Ellopott kézipéztár.** Batizfalvy Pál magántisztviselő tegnap a riva Batthyányin levő Mayer cég megbízásából feljelentést tett a rendőrségen egy Cergonya József nevű napszámos ellen. Cergonyát megbízták, hogy egy 875 korona értékű „National Register” házipéztárt bemutatás végett egy másik céghez vigyen. A napszámos elvitte a péztárt s mikor visszatért, azt mondta, hogy a péztárt az üzlettel szomszédos raktárba tette. Erre Cergonyát kifizették és elbocsátották. Később kiderült, hogy Cergonya nem hozta vissza a kézipéztárt. Cergonyát keresi a rendőrség.

— **Férfi — női ruhában.** Két rendőr tegnap bekísérte Knezevich János 26 éves dalmát munkást, aki női ruhába öltözve járt a városban. Kihallgatásakor nem akarta megmondani az átöltözés okát, de valószínű, hogy valami rossz dolgon törte a fejét.

— **Hajókésések.** A révhivatal jelentése szerint az Ungaro-Croata „Fiume” gőzöse tegnap este 7 órakor négy órai késéssel Triesztből ideérkezett. A „Vértes” gőzös Brazzából 16 órai késéssel érkezett Fiuméba.

— **A «Romagna» katasztrófája.** A ravennai városi tanács a „Romagna” katasztrófája alkalmából, mindjárt a szerencsétlenség hírének vételekor elhatározta, hogy három napig minden munka szüneteljen. Ennek folytán az Ungaro-Croata „Venezia” gőzöse, melynek tegnap kellett volna Ravennából ideérkezni, a rakodás szünetelése folytán, csak ma, vagy holnap fog megérkezni.

— **Bristol szálló, kávéház és étterem** Teljesen új épület, 80 modernül berendezett szobával. Villany, lift, fürdőszobák. A kávéházban és étteremben elsőrendű kiszolgálás.

— **A hét ferőző betegségei.** A városi tisztviselő hivatal jelentése szerint Fiume város és területén november 20-tól november 26-ig a következő fertőző megbetegedések fordultak elő:

Báránymillő 6, vörheny 1, difteritisz 1 és hastífusz 1. Hastífuszban 2 egyén halt meg.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 28. A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnököl és bejelenti, hogy a Kuria elutasította Liphay Béla mandátuma ellen beadott petíciót. Jelenti egyúttal, hogy a belügyminisztert távolléte alatt Jakabffy Imre államtitkár fogja helyettesíteni.

Polónyi Géza a házszabályokra hivatkozva azt fejtegeti, hogy a miniszter nem bízhatja másra a helyettesítését, a tárgyaláson való megjelenése szükséges, sőt erre kötelezhető is. Indítványozza, hogy függesszék fel a belügyi költségvetés tárgyalását.

Székely igazságügyminiszter Polónyi szavaira reflektálva kijelenti, hogy ő, mint a kormány tagja jelen van és amennyiben szükséges a felszólalásokra reflektálni is fog. Az igazságügyminiszter után

Benedek János szólal fel és szintén azt bizonyítja, hogy a belügyminiszternek államtitkárral való helyettesítése alkotmányellenes.

Návay elnök nem osztja Polónyi és Benedek nézetét és kijelenti, hogy a Ház Polónyi indítványára vonatkozólag nem is hozhat határozatot. Hivatkozik a régebben előfordult helyettesítésekre és felemlíti, hogy legutóbb például a beteg Kossuth Sztérenyivel helyettesítette magát. Ha ez akkor helyes volt, a mostani esetet sem szabad helyteleníteni.

Polónyi indítványa házszabályellenes, éppen azért itt határozathozatának helye nincsen.

A belügyi költségvetés vitájának első szónoka

Hock János, aki Szmezsányi tegnapi felszólalása ellen védelmébe veszi a főváros vezetőségét és a zsidóságot. Biztosíthatja a néppártot, hogy a galíciai zsidók igen tiszteletre-

méltó szorgalmu emberek. Majd élesen kikel a virilizmus ellen, amely a legdurvább kigunyolása a jogeg enlőségnek. Egyébként ő maga is kéri a fővárosi törvény módosítását. A javaslatot nem fogadja el.

A miniszterelnök Bécsben.

BUDAPEST, nov. 28. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök tegnap délután Bécsbe utazott, hogy ma kihallgatáson jelenjék meg a királynál. A miniszter az uralkodó: ak jelentést fog fenni a politikai és parlamenti helyzetéről és azután néhány napi tartózkodásra Semmeringre utazik. Khuen-Héderváry csak az appropriációs vita kezdetén jön vissza a fővárosba.

Khuen a királynál.

BÉCS, nov. 28. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma a kabinetiroda utján tudomására hozta ő felségének, hogy rövid szabadságra a Semmeringre megy s a mai napot Bécsben tölti. A király erre ma déli egy órára különkihallgatásra magához kérte a miniszterelnököt, aki a politikai helyzetről tett jelentést.

A nászutazó főherceg.

BÉCS, nov. 28. Károly Ferenc József főherceg és felesége Zita főhercegnő nászutjukról tegnap este visszatértek Bécsbe. A fiatal párt az Augarten palotában ünnepélyesen fogadták. A parkot lámpionokkal kivilágították és az udvartartás személyzete a boldog házaspár tiszteletére fáklyás menetet rendezett. A palotában Mária Jozefa főhercegnő és fia Miksa főherceg fogadta őket.

A szerb király budapesti látogatása.

BELGRÁD, nov. 28. A szkupstina mai ülésén Perics képviselő támadást intézett a kormány ellen Péter király elmaradt budapesti látogatása miatt. A képviselő szerint a látogatás alkalmas lett volna a szerb-magyar barátság megszüldítésére. A látogatás az orosz nagykövet közbelépésére maradt el, mert Oroszország mindig arra törekszik, hogy Szerbiát elszigetelje a nyugati államoktól. Milanovics miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány nem avatkozott bele a király utazási terveibe, szintugy visszautasítja azt a feltevést is, hogy a látogatás elmaradása az orosz nagykövet műve lenne.

Családi dráma.

DIÓSGYŐR, nov. 28. Ma reggel borzalmas családi dráma történt Diósgyőrött. Heilmann Lipót fürdővendéglős agyonlőtte feleségét, azután önmagát. A tett oka, állítólag, féltékenység.

Nagy tűz Pozsony közelében.

POZSONY, nov. 28. A közeli Bazinban ma éjjel kigyulladt és leégett a Kahlenberg-féle nagy téglagyár. A tűz fénye Pozsonyig elvilágított. A gyár két főtisztviselője bennégett a tűzben.

Körözött családok.

BUDAPEST, nov. 28. A budapesti törvényszék vizsgálóbírója ma elfogatási parancsot adott ki Riegler József szerelő ellen, aki kedvesével, Szalai Ilonával megszökött, magához véve jómódú nejének egész hozományát. Riegler valószínűleg Amerikába szökött.

Az aradi vizsgálóbíró Kossak Sándor fényképészt körözi nagyobb család elkövetése miatt. Kossak hír szerint Fiume felé vette az útját.

Püspökök eskütétele.

BÉCS, nov. 28. A Hofburgban ma délelőtt 11 órakor Hosszu Vazul szamosújvári püspök és Mikes Janos gróf szombathelyi püspök a király kezébe letette az esküt. Eredetileg az új püspökök eskütelének a Schönbrunnban kellett volna lefolynia, minthogy azonban a király egészsége már teljesen helyreállt, ő felsége a püspököket a Hofburgban fogadta.

Weinmann Fülöp nagybeteg.

BUDAPEST, nov. 28. Weinmann Fülöp dr. udvari tanácsos, közjegyző, a fővárosi társadalom egyik számottevő tagja, tegnap Pollacsek Elemér dr. gégeorvosnál tett látogatást. Az udvari tanácsost itt hirtelen rosszul fogta el, szélhűdés érte és eszméletlen állapotban kellett Andrássy-uti lakására szállítani. Weinmann állapota az éj folyamán válságosra fordult.

Váltóhamisító kereskedő.

MISKOLC, nov. 28. A miskolci kir. ügyészséghez több miskolci, csabai és diósgyőri kereskedő, parasztagazda és bank feljelentést tett Horn Sándor kereskedő ellen, aki több százezer korona értékű hamis váltót számoltatott le és nyomtalanul eltűnt. Az ügyészség elfogatási parancsot adott ki Horn ellen.

Hóvihar Zsolnán.

ZSOLNA, nov. 28. Ma délelőtt nagy hóvihar pusztított a város felett, mely megrongálta a telefon és villamosvezetékét.

Megszökött gyáros.

BRÜNN, nov. 28. A rendőrség letartóztatta Horváth Gedeon gyárigazgatót, a Stössel Albert utódai gyapjúgyár tulajdonosát, aki 900.000 koronás csőd után szökést kísérelt meg.

Az olasz-török háború.

Tripolisz új fővárosa.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 28. A kormány Tripolisz fővárosává Ajjanet, vagy az ország belső részének valamely más nagyobb városát fogja megtenni. Erről értesíti a hatalmakat s felkéri azokat, hogy követeléseiket az új fővárosba helyezték át.

Olasz hadihajó az Aegei-tengeren.

FRANKFURT, nov. 28. Konstantinápolyból táviratozzák, hogy Thasos előtt egy olasz páncélos horgonyoz.

Az olasz hódítás.

RÓMA, nov. 28. A „Messaggero” tripoliszi értesülése szerint Suara elfoglalása küszöbön áll. A „Dardo” olasz hadihajó bombázta Saleno községet.

Hol vannak az olasz hadihajók?

KONSTANTINÁPOLY, nov. 28. Négy török torpedóhajó tegnap az egész Archipelaguson razziaát tartott, de olasz hadihajót nem talált sehhol.

Tripolisziak Amerikában.

TRIESZT, nov. 28. A „Trieszter Zig” jelentése szerint tegnap a „Goritia” gőzessel újabb 228 tripoliszi alattvaló érkezett oda. Az arabokat orvosi vizsgálat alá vették. A menekülteket Buenos-Ayresbe fogják szállítani.

Olasz hadihajók Albániában.

SZALONIKI, nov. 27. Négy olasz cirkáló Reschida albán kikötő előtt horgonyoz. A hadihajókon semmiféle előkészületek nem láthatók.

Robbanás.

HAMBURG, nov. 28. A Hamburg—Amerika hajóstársaság kijelenti, hogy a „Prinz Joachim” hajónak a mentési munkáinál történt katasztrófális robbanásról szóló newyorki jelentéseket eddigelé nem erősítették meg.

Menetrendértekezlet Triesztben.

TRIESZT, nov. 28. November 29-én és 30-án nemzetközi menetrendértekezlet lesz Triesztben, amelyre a résztvevők nagy része már megérkezett.

TRIESZT, nov. 28. Az európai menetrendértekezlet 65 tagja különvonattal Münchenből ideérkezett.

Felmentett gyilkos.

LEITMERITZ, nov. 28. Az esküdtek felmentették Proksch Vencel 17 éves munkást, aki egy tetscheni rosszhírű házban meggyilkolta Angermann Mária rendőri felügyelet alatt álló nőt. A felfüggetlítő ítélet nagy felűnést keltett, mert a vádlott a gyilkosságot az esküdtek előtt is bevalotta.

Mérges halkonzervek.

LONDON, nov. 28. Melbourneban háromszázan, legnagyobb részben gyermekek, romlott halkonzervaktól súlyos mérgezési tünetek között megbetegedtek. Hat gyermek meghalt, husz pedig élet és halál közt lebeg.

Egészen új mahagoni ebédlő elutazás miatt

azonnal eladó

Via Valscurigne Voloschin ház, mezzanino
3 számú ajtó.

A Tengerpart minden jogos
panaszt közöl és minden
közérdekű felszólalásnak
!! helyt ad. !!

«Hungária» szálló és étterem
:: Fiume, Viale Deák. ::

Izletes magyar és német konyha. Éjjeli
2 óráig nyitva. - Polgári árak. - Kitűnő
kiszolgálás. - Olcsó havi penzió. -
- Jutányos és szigorúan tiszta nappali és
hónapos szobák. - Szíves pártfogást kér

Pusnik F.

A kuglizó szerdára és vasárnapra kiadó.

Az Orient kávéházban

(Piazza del Commercio) naponta

bécsi női zenekar

Kezdeté este 7 órakor.

:: Szabad bemenet. ::

Imperiál szálló

Viale Deák, a pályau-
dvartól egy percnnyire.
Fiume legújabb szálló-
lodája. - 50 modernül
berendezett szobával. -
Szobák 2.40 K-tól feljebb
Villany. - Lift. - Fürdők.

Tulajdonos **LINENBERGER S.**

Buffet Bellevue

Viale Deák, (a kapucinusok új házában.)

Megnyitás f. hó 25-én

Hideg s meleg ételek, bel-
és külföldi, valamint saját
termésű borok. Kőbányai
polgári sör mindig frissen.

Szíves pártfogást kér

SZIRMAI GYÖZÖNÉ.

**A szerelem útja a gyomron visz át
azért süssetek és főzettek kizárólag Ceres ételzsirral.**

Legfinomabb teavaj készítése: Sárga, simulékony „Ceres” ételzsír („Ceres”-kockák) és fehér („Ceres”-táblák) egyenlő arányban keverve, óvatosan, felhevítés nélkül megolvasztandó. Ehhez hozzáöntendő nyers tejfel vagy nyers tej, (3/2 kg. „Ceres”-hez 1/3 liter tejfel) minekutána az egész jól megkavarandó, mialatt a tájat avagy a lábost gyorsabb kihülés végett hideg vízbe állítjuk mindaddig, míg a zsír megfagy. A tej víztartalma így teljesen kiválik, míg a „Ceres”-zsír a legfinomabb teavaj ízét és zamatját veszi fel és ugyanúgy használható. Egy tojás sárgája még jelentékenyen növeli e keverék jóságát. Az ezen utasítás alapján előállított teavaj az érvényben levő törvényes határozmányok szerint csakis a saját háztartásban használható.

Nullás liszt

kilogrammonként 38 filléért kapható

Deposito Farine (lisztraktár)

Viale Deák 38. sz.

„DE LA VILLE”

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ. TELEFON 521.

A legkényesebb ízles szerint átalakított kávéház a magyarság legkedveltebb találkozó helye. Kitűnő italok, jó magyar borok. Estenként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvár cigányzenekara és RÁCZ KÁROLY budapesti kishögösszólólista hangversenyeznek.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Erbisti János az „ALL'UNIVERSO“-hoz címzett férfi- és gyermek-készruha üzlete

NAGY VÁLASZTÉK! - - Fiume, Via del Fosso 12. sz. - - JUTÁNYOS ÁRAK!

Schwarz és Gerő, Fiume

Női divat és konfectio és uri divat áruház. Piazza Dante.

Karácsonyi nagy alkalmi vásárunk

mélyen leszállított áron megkezdődött.

Rendkívüli alkalmi vételként ajánlunk női ajándékoknak:

1 angol kosztüm	K 24.—	1 selyemzsupon	„ 12.—
1 alj, tiszta gyapju	„ 5.—	6 pár glace keztyü	„ 13:20
1 blúz, gyapjukelme	„ 7:50	1 pongyola, mosó	„ 6:80
1 „ selyemből	„ 12:50	1 „ gyapjuszöv.	„ 26.—
1 double raglan	„ 21.—	1 selyemernyő	„ 12.—
6 női ing, kézi himzés	„ 19:50	1 félselyemernyő	„ 7:50
1 lüsterzsupon	„ 6:50	1 Golfkabát, 110 cm.	„ 12:50

Kérjük kirakataink megtekintését.
Gyermekkonfectio és az összes raktáron levő
divatecikkek mélyen leszállított áron adtak el.
Divatlap kívánatra ingyen és bérmentve.

Ritka alkalom!

Végeladás

Steinmann Ignác Corso 14. sz. alatti
készruha-üzletében
ahol az összes áruk gyári
árakon kerülnek eladásra.

Ritka alkalom!

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és
árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

F I U M E.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

„Mercur“ könyvnyomdai műintézet

FIUME

Via Operai 12.

Telefon sz. 932.

Könyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.

Magyar könyvnyomda.

Árajánlattal vidékre is készséggel szolgál.

Tulajdonos Chilko József

Varieté-Hôtel Susák.

Estéenként elsőrendű varieté-előadások.

Kezdeté 9¹/₂ órakor.

Beléptidij 1 korona.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám. - - Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns
vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített
tengeri halak. - Tulajdonos Tranquillo de Negri.

ROSENBERGER B.

és Testvére butorraktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504

Jó karban levő
használt iskolai és egyéb
könyvek eladhatók a

Zanutel A. könyvkereskedésében

TELEFON 197.

Könyvjegyzék ingyen!

HAJELTÁVOLÍTÁS

hölgyeknek aró- és karról 5 perc alatt, fájdalom nélkül. B-
mulatos eredmény. Vidékre szert pontos utasítással, diszkrete-
küldők, csakis „Mirakle“ törvényesen védett és bejegyzett vé-
jeggyel ellátott szer valódi. Artalmatlanságért, eredmény-
jótállók, Párisi kozmetikai kiállításán aranyéremmel kitüntetve.

POLLÁK SAROLTA

Budapest VI., Andrássy-ut 38. szám 1. em.
utánzatoktól óvakodjon. Telefon 157-98. Fogad egész nap.